

Szilágy-Somlyó.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt.	Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Nagy László. Segéd-szerkesztő: Hutinka Sándor.	SZERKESZTŐSÉG: Sz.-Somlyón az ev. ref. papi háznál, hová a kéziratok, Kiadóhivatal: városház, főjegyzői iroda, hová az előfizetések és hirdetések küldendők. Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.
--	--	--

Egyesült erővel !

(D.) A híres görög bölcset azt tartotta legnagyobb győztesnek, ki önmagát legyőzi. Ezen kimondott axióma igazságának szón kívül mindenki hódol. Mert bárkit is legyőzni érvel, szavakkal avagy tettel, fegyverrel vagy meghódolással, semmi ahhoz képest, mintha valaki önmagának meggyőződését fojtja el egy boldogabb meggyőződés reményével.

De valljuk meg, hogy az a bölcset, tehetségének teljes erejével, csak az egyes individuumok jellemének, akaratának egyes sajátosságos nyilvánulásait tüzte ki tanulmánya tárgyául és észlelései közepette nem terjeszkedett ki ama nagy család jellemzésére és illetőleg annak a legtöbb esetben disharmonikus voltát egyöntetűvé próbálni olvasztani, mit társadalomnak neveznek.

Sajátosságos productiója az ember a természetnek; ma rajong egy eszméért, holnap közönnyel fogadja, ma a mit alkot és teremt, holnap lerontja, megsemmisíti és kigunyolja. Az emberi természet szeszélyes játéka ez. És ritkán lehet kivételt találni. A Themisztokleszt, Arisztides és Szokrateszek kora leélte magát. Gallileinek erős meggyőződése és ahhoz hű ragaszkodása, hogy midőn a sötét börtön nyitotta volna ki előtte ajtaját mégis csak ezt mondta: „és mégis mozog a föld” mint — mythos tűnik fel előttünk.

Hogy ezen különös változásnak oka miben rejlik, talán határozott feleletet reá senki nem adhatna. S ezen egyes sajátságok kisebb városunkban inkább feltűnnek. Az erőszak, visszavonás vagy a közöny uralja a legtöbbet.

Mi kis városunkban, ezen közöny álmából leendő felrázásra, megindult ezelőtt 3 évvel a „Szilágy-Somlyó”, hogy legyen ez a szellemi be-

szelgetések gócpontja, egyes társadalmi megbeszéléseknek gyűlhelye.

És ime csak az a néhány férfi, kiket semmi anyagi önérték, hanem a munkálkodni szerető vágy vezet, tartja fenn a lapot szellemi táplálékkal és annyi életre való eszmét, pendített meg már e lapok hasábjain, — minden eredmény nélkül!

Mi ennek az oka?

Lapunk múlt számának első cikkében is egy, valóban férfiakat megillető egyesület megalakulására van felhívás a közönség figyelmé. Ki van mutatva a cél, melynek eszközei ma is a legnagyobb részben megvannak.

Alakítsunk „athleta egyesületet”!

Hogy pedig ez is mint annyi más, ne legyen csak „pium desiderium” megpróbálom megjelölni az utat, melyen hamar célra érhetünk.

Mind a „vivoda,” mind a „korcsolyázó egyesület”-nek legalább névleg megvannak a maga elnökei és a „lemondatlan” tisztviselői. Nos hát az illető elnökök e lapok hasábjain egy felhívást bocsátának közre a „sport”-nak barátaihoz megjelölve a helyet és időt, hova összegyűlve egyesült erővel létre hoznák az egyesületet, mely egy néhány nap múlva működését meg is kezdené. Csak akarni kell. S ha kezdetben az egyesület csak egy pár tagot számlál nem kell visszarettenni, napról-napra fog az izmosodni, mint a pálma.

Egyesült erővel! De hol van ez! mert valljuk meg őszintén, hogy nekünk csak vezéreink vannak, közkatona egy sincs, vagy ha van is, nem akar az lenni. Már pedig közkatona nélkül harcot kezdeni, avagy folytatni lehetetlen.

Legyünk mindnyájan közkatonák és válaszsunk mi saját kebelünkbelől egyet a ki nem vezér, hanem „primus inter pares” legyen, a

ki gyakorolja a felügyeletet, legyen a ki megakadályozza az egyes gyakorlat tulkapását.

Hogy az eszme testté legyen a névleg szereplő elnököktől függ. Bizonyára bennük is él az eszme iránti lelkesültség tüze és ha igen, könnyen lángra gyújthatják. Ha kibontják a zászlót, ha az első jel meg lesz adva az indulóra mindnyájan sorakozni fogunk.

Lehet egyikünket visz a kíváncsiság, másokat a lelkesültség, egyiket az újság ingere, másat a tisztameggyőződés és így tovább. De ha együtt lennénk, együtt akarnánk, mind ama különféle meggyőzések egy egészé fejlődne és a mindnyájunk által annyira szükségét érző egyesület fel lenne támasztva hosszas álmodásából.

Hisszük, reméljük, hogy felszóllalásunk nem fog üresen elhangzani!

Társulataink.

I.

E lapokban szakavatott tollból eredő cikket olvastam egyleteinkről. „Ép testben ép lélek” sokat kifejező cím alatt. Az ebben fejtegetett eszme: egy „Athleta egyesület”-nek megalakítása, illetőleg a névleg fenálló „Korcsolyázó egyesület” és „Vívó egyesület” új életre keltése, az uszás és tornázás felvétele mellett egy „Athleta egyesületbe” való egyesítése: élénk viszhangot keltett s meleg érdeklődést tanúsító eszmecserék tárgyává tétetett már is, mielőtt — s igen helyesen — a cikkben indítványozott e tárgyban összehívandó értekezlet venné komoly tárgyalás alá a tervezetet. Annak idején lesz alkalmunk bővebben hozzászólni e tárgyhoz, majd ha az értekezlet megkezdendi tanácskozásait. Most azonban, „Működvelő társulatunk” évi rendes közgyűlése küszöbén indítva érezzük magunkat felhívni a közgyűlés figyelmét némelyekre, közönségünk és a társulat érdekében.

Mily erő adta az első lökést a naprendszer mozgására, mily erő alkotta a levegőt az Éleny, Légeny és Köneny meghatározott arányos keverékéből? Igen kedves olvasó! Megméri az érverés nyomását és ellennyomását és ebből kiszámítják a vérforgás sebességét, de ugyan ki tartja mozgásban a szívet? A növényeket, köveket atomjaira bontják, de azt nem magyarázza meg senki, miért áll ez és ez a növény vagy kő a különböző gáznevek ennyi és ennyi atomjából? Bizonyára, nyájas olvasó! az élet a legnagyobb csoda, de éppen azért, mert oly köznapias, kevesen látják.

A legnagyobb világcsoda az ember! Ő a csont és húsból megjelenő szellem, a gondolkodó kő, az öntudatosan érző levegő, a gondolatokká szellemesített víz. A bevégzett isten-ember oly csoda, mint bámulva tisztelhetünk, de megfejteni sohasem leszünk képesek. Az ember egy világ, annak nem csak miniatürképe, de legteljesebb teremtménye, mely minden elemet organismusában egyesítve minden más teremtmény fölé emelkedik. Az emberi test szilárd alkatrészeit a mész, a phosphor, só, vas stb. képezik. Az ember föld és kőből áll, föld és kőből táplálkozik. Az a gondolkodó agyvelő, az az érző ideg, az az erőteljes izom kémiai elemekből áll, melyek a földgömböt a láthatatlan lég alakjában körülveszik, őt táplálják és felemésztik.

Vérörös vízerek hálózata be az ember testét, csontjait, izmait, agyát és bőrét. Víz teszi szemet tisztá és világossá, a víz tölti meg emésztési szerveinek kémiai főzőapparatusát, a víz teszi csonjait hajlékonyakká. A tagok telje, az a domború mell, csipők és poszsgás arczok az mind csupa légeny, láthatóvá lett lég. Az éleny és annak a szénennel való örökös harcza táplálja, tartja

TÁRCZA.

Nem az fáj . . .

Nem az fáj nekem, hogy csalódtam,
Elhiheti szép angyalom, —
Játéka még meg is nevettet
Pompás színész volt mondhatom.

A kínos perczek, — lázas éjek
Mind oly hatásos jelenet,
Mily kár! . . . csupán a vég hiányzik . . .
Mikoron a szív megreped . . .

Mily rossz voltam én Romeonak
— Ki is nevetett a világ —
Annál jobban tapsolt kegyednek,
Bravourral játszta Juliát.

Ha néha, néha elmerengek
A bohó régi multakon,
Nem az fáj nekem, hogy csalódtam,
Elhiheti szép angyalom.

Oh az nem fáj, miért is fájna,
Hogy végre is hát — elhagyott,
Csak az fáj, az fáj, hogy kegyednek
Áldoztam annyi szép napot! . . .

Égli Miska.

Az emberi test csodái.

(Népszerű értekezés németből.)

I.

A fizikai élet körforgása.

Nem ritkán történik meg velünk, hogy a nagy világ zajában: ünnepélyeknél, vidéken és városokban, vásárokon, fürdőhelyeken, gőzhajón és vasuton, igen sokféle emberekkel érintkezve a legkülönbözőbb dolgokról társalgunk, nemkülönben akkor is, ha csendes otthonunkban könyveink között elmélyedve azok szerzőivel néma társalgást folytatunk. Ilyenkor gyakran találkozunk oly szellemekkel, kik mindent igyekeznek megmagyarázni, minden rejtélyt megfejteni; minden, a mi szellemi szemeink elől eltakart nagy és fenséges titkot, absztrakt megismerés tárgyává alacsonyítanak le, és az életet egyszerűen minden szellem nélkül való mechanizmusnak tartják. Pedig akár-hogy is tagadják az élet csodás titkait, mégis csak titokteljes marad az. Mert az élet maga a teremtés legnagyobb csodája, csak hogy persze nagyon kevesen látják meg. Avagy sikerülni fog-e valaha fel-foghatóvá tennünk kémiai analysis és phisikai formulákkal, hogyan válik a makk tölgfává, melynek héja, levelei, ágai és gyümölcsei mind ugyanazon képződésűek? A tudomány férfiai megmagyarázzák ugyan a vonzóerő törvényeit, mégis csodás marad előttünk, hogyan lebeg szabadon a világűrben a napnak roppant gömbje, melyből 1.355.000 föld telne ki; hogyan tartja a földet, holdat és a bolygókat oly függésben, hogy szakadatlanul a fentartásukra szükséges körforgást végezzék. És mily hatalom tartja a napot szilárdan lebegve a mérhetlen világűrben?

Néhány év óta hangzik ama folytonos panasz, közönségünk azon részéből, mely évek hosszú során rendes látogatója színházunknak, hogy tömegesebben látogatott előadások alkalmával rendes helyei annyira hátra tétetnek, hogy, különösen a gyengébb látók, megvannak fosztva a darab teljes élvezetétől. Tapasztaltuk ugyanis azt, hogy az első rendes padosorok elé 6—7 sor körszék helyeztetett, mi által az első padosorok hetedik-nyolcadik sorba tolattak hátra, a nélkül, hogy e helyek hátraesése a színlapon jelezve, a jegyeket rendszeren előre váltók erről értesítve lettek volna. A bosszantó eljárásnak, mely teljességgel nem kényszerűség és a rendes színházlátogatókkal szemben méltánytalanság, ideje, hogy egy közgyűlési határozat véget vessen, megszabván, hogy a rendes helyeken kívül hova és csak bizonyos mennyiségű pótszék helyezhető. Így rendes előadások alkalmával, rendes helyárák mellett nem volna szabad két sor körszék-nél többet beállítani, rendkívüli, ünnepélyes, felemelt helyárák mellett is csak három sort. — A szükséges helyeket meg lehetne szerezni az első rendű zártzsekek számának kétszeresre emelésével. A jövedelem fokozást pedig rendkívüli előadások alkalmával a zártzsekek árainak felemelésével. Ekkor nem lenne senki a kellemetlenségnek kitéve, hogy az előre tervezett harmadik sorú ülés helyett a 7—8-ikba kerüljön.

Még egy más irányban is szükség volna a társulatnak intézkedni, s ez a szűk bejárat helynek és lépcsőjárathoz üresen tartása. — Eddig ez állóhely gyanánt vétetett igénybe, holott az állóhely hátul van a zártzsekek sorok végén s az oda szülő jegyek birtokosai nem jogosultak e helyek elfoglalására. De eltekintve ettől, mit fontosnak csak anyanyiban tartunk, hogy lehetnek olyanok, kik ha állóhelyi jeggyel ide nem bocsátatnak a helyett, hogy hátramennének ülőhelyre váltanak jegyet, — eltekintve mondjuk, ettől az ülő közönségtől annyira elveszik az itt állók a tért, hogy a ki és bejárás előadások kezdetén és felvonás közben csak a legnagyobb erőfeszítés mellett van lehetővé téve s azok számára megakadályozva, kik taszigálódni s birkózni nem akarnak. Ez érdekből tehát kérjük a társulat igazgatóságának intézkedését.

Nem csekély kellemetlenséget okoz az is, hogy nincs elég gond fordítva a nézőtér szellőztetésére. A rekkenő hőségben úgy áhitozunk sokszor 3—4 órai helyben ülés alatt egy kis jó levegőre, mint puszták vándora az oázis után! Olykor-olykor megindul ugyan egy-egy hatalmas lég-huzam keresztül a termen, úgy hívják, hogy czug, de ennek nem örül senki, különösen az, kinek gyakran fáj a foga, migraineje, fájós torka rheumára hajlandósága van. A levegő megújításáról gondoskodni igen méltányos dolog lenne a közönséggel szemben. A szellőztetés a karzat feletti felső ablakok által, úgy hisszük, igen célszerűen volna eszközölhető.

Miután levegőről volt szó, nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy rettentőn félünk a görög tüztől. Nem régen is drágán fizettük meg ama szép fénylátásnak az árát, hogy hajnalbíborbá öltöztetett a színe mident s a színpadi üvegkészereket rubintokkal varázsolta. Inkább kevesebb fényt és kevesebb füstöt ohajtanánk — vagy jobb szellőztetést!

Ha még a közönség iránt a társulat kifejezné előzékenységet az által, hogy a bejárat fölé egy

fenn mozgatja és ad életet az embernek. S mivel a mész és más az emberi testet képező földalkatrészek is vegyileg elemekre bontható gáznevek, az egész ember nem egyéb, mint egy légalkotmány, láthatóvá lett láthatatlan. Gázanyagok alkoták, tartják és emésztik fel őt. Az ember szilárdná vált, gondolkozó s érző levegő. A templomok, a genialis festmények, az államok törvényeikkel egyetemben mind ennek az akaró levegőnek szüleményei, a láthatatlan megtestesülései a látható légalkotmányban. Ki akar ennél nagyobb csodát? Ki képes a hajszálhátvonalat meghuzni, hol végződik gáz-ember és hol kezdődik gondolat-ember?

Víz alkotja a regényes tájakat, a levegő vezeti a hanghullámokat, a kő a nagyszerű alpesi vidékeket; de az érzés s megismerés, a cselekvés öntudata csak az emberré lett levegő, kő és víz tulajdona. Vegyének el a gondolat hőseitől a levegőt, a merész világhódítóktól a vizet s megsemmisülve bomlanak szét érzésnélkül való elemi anyagokra. Ezen anyagok alkotják az embert, ki azok fölött uralkodik. Üveg harang alá hozza, tűzre tartja azokat, hogy kérdéseire feleletet adjanak. Nem csodálatos ez? — A mészke ember kutatja a mész természetét; a gáz-ember vizsgálja a gázakat; a víz-ember szétbontja s összeteszi a vizet s az elválasztott gáznevekből vizet alkot. Az ember ismeri s gyógyítja önmagát. Az életét fenyegető természeti erőket legyőzi más erővel. Itt hozzá tesz, ott eltávolít felesleges elemeket. A víz gyógyítja, a levegő erősíti szervezetét. Növények és kővek vegyi szétbomlásait s összeköttetéseit idézi elő, hogy azokkal az emberit test alkotó elemeinek egyensúlyát helyreállítsa.

Csodálatos az ember léte, a gyermekek szüleihez való testi és szellemi hasonlósága s maga a test fentartása is. Az ember azon anyagokból él, melyekből önmaga is áll. Tehát ásványokat, foszfort, fémeket, sót és gázokat élvez. Kő a kenyere, levegő az élelme. Mivel azonban finom organismusa a többi szervezeteknek messze felette áll, csak is praeparált s sublimált alakban veheti azokat szervezetébe. A

kinyúló függőereszt készíttette, hogy a kocsi-ból leszállók nyakába ne hulljon a zápor eső, ne csorogjon az ereszt: méltó elismerésre tarthatna számot.

Jövő számban egyebekről.

Ex.

Városi közgyűlés.

Sz.-Somlyó város képviselőe a hó 13-án rendkívüli közgyűlést tartott.

Szilágymegye köztörvényhatóságának határozata, mely szerint a város tulajdonát képező „Bem-tér“-ből 40 □ méter területnek a m. kir. postakincstár részére örök áron való eladását tárgyzó képviselői közgyűlés határozatát — azon okból, hogy az nem a törvénynek megfelelő módon hozott, jövőre nem hagyta, tudomásul vétetett s ezen ügy tárgyalására az 1871. évi 18-ik t. cz. 103. §. rendelkezéséhez képest folyó 1886. évi június hó 16. napján d. e. 9 órakor tartandó közgyűlés tüzetett ki és ennek közhírre tétele elrendeltetett.

Ugyancsak a megyei köztörvényhatóságnak határozata, melylyel a városi gyámpénztárról szerkesztett 1885. évi számadást jóváhagyta, tudomásul vétetett. — A visszaküldött számadás a városi levéltárban elhelyeztetni a jelzett határozat kezelő pénztárnokkal azon utasítással, hogy a mennyiben ezen számadás egy példányban lett kiállítva, s az — a megyei levéltár számára visszatartatott, még egy példányban kiállítva a városi levéltár számára adja be, jövőre pedig mindennemű számadást két példányban állítson ki — közölteni határozatott.

Rozenberg Mór azon kérelmének, hogy a földij 10 frtnak öt havi részletekben lefizetése mellett a város kötelekbebe felvételessék, — miután nem a városba beköltözve nősült ide való nővel, hanem más község kötelekéből kilépve kíván a város kötelekbebe felvéteni és így fél díj elnyerésére igényt nem tarthat, — hely nem adatott.

A folyó évi városi közmunkának és pedig 280 igás, 573 kézi napszám, valamint 530 frt 50 kr. váltáság összegnek felosztása a következőleg eszközöltetett:

a) A sz.-somlyó-ilosvai utra mint a kérdéssel utvonatra átengedett 50%. 140 igás, 286 kézi.

b) A Krasznára járó utoza kijavítására 20 igás, 80 kézi.

c) A Viz- és Majoros-utoza halomhordás és utoza igazítására 50 igás, 40 kézi.

d) A Báthori-körben és az oláh templom melletti utoza javítására 20 igás, 50 kézi.

e) A magurai-utoza javítására 15 igás, 60 kézi.

f) Fahordás, hid, part és vízmosás igazítások és előre nem látható munkákhoz 35 igás, 57 kézi napszám.

E váltáság pénzéből:

a) Utmunka felügyeletre 120 frt.

b) Ut szerszám beszerzése és igazítására 30 frt.

c) Hidépítkezés és azok kijavítására 220 frt.

d) Előre nem látott szükségletekre 180 frt 50 kr.

Megbízott polgármester ezen munkálatok teljesítését eszközölni, ugyiszintén arra is, hogy a múlt évi nettó hátrány kézi és igás napszámok felhasználásával esetleg a f. évi megtakarításokból a Kiss József mérnök háza mellett az urrétre kijáró utat járható állapotba helyeztesse.

gabonából a Légenyt és Szénenyt élvezi, a főzelékből Meszet, a husból ugyanazon anyagokat. Teste a legjobban szervezett laboratorium, mely a bevett anyagokat feldolgozza; a szilárdat gázzá, a gázt ismét hussá, vérré s csonttá változtatja. Ime így képződnek az egész emberit testben szétágazó finom erek, edények, csatornák, melyeket csak mikroszkop segítségével láthatunk. Így változik az egész test a legművészebb finomságu hálózattá, melyben a nedvek közlekednek. Hogy azonban a nedvek rendeltetésük helyére folyjanak az egész hálózat zsílipekre van berendezve és szelepekkel ellátva, nehogy a benyomult nedvek ismét visszafolyjanak.

A test tehát a számtalan csatornák művészi szövvénye, melyek egymásból ágaznak ki és egymásba folynak össze. Ezek a legfinomabb folyamrendszert képezik, úgy, mint azt a természetben nagyban s durvább alakban láthatjuk. Ahol ama láthatatlan csövecskék közvetlen összeköttetése nem volt kíváncs, finom hártyák vannak köztük kiterjesztve, melyeken a gázok átizzadhatják magukat. Így a test minden szervei azon működnek, hogy a felvett tápanyagokat szétbontsák s azokat finomítva egyik szervből a másikba juttassák. A nehéz, durva munkát a fogak és gyomormirigyek végzik, melyek a pepsinnel, egy maró emésztésű nedvvel benyálkásítják a már szétmorzsolts éledele, azt vegyileg szétbontanak. A főmunkát az egész test alapanyaga: a levegő végzi. Millio és millio likacsokon át hatol be a bőr felületéről a test belsejébe. De főképen a tüdőhólyagcsák rendeltetve arra, hogy a légköri levegőt beszívja a legfinomabb hajcsövekbe vezessék be.

A levegő azonban nem annyira táplálni, mint inkább felemészteni törekszik mindent a testben. Benyomul a legszűkebb csatornába, hogy onnan halálos ellenségét a Szénenyt elűzze, mely az állati életet megöli. Az emberi test csak a Légeny után sovárog, de mindenütt becsuszik vele együtt a Szénen is. Az ember szénenytartalmu eledelekből halálra enné magát, ha a légköri levegő Élenye nem örködnék az ő légalkotmánya fölött. Éjjel nappal be-

Polgármester azon jelentése, hogy a közeleti pénzek mikénti felhasználása iránti tervezetet egy korábban kelt határozattal felépíteni czélbavett gőzfürdő költség előirányzatával együttesen fogja előterjeszteni, tudomásul vétetett.

V.—

Egy igen közérdekű megyei határozat.

Szilágymegye törvényhatósági bizottsága Zilahon, 1885. évi december hó 28-án s folytatólag tartott évnegyedes rendes közgyűlésén 633. sz. a. hozott határozatával, a szilágymegyei községi és körjegyzői egylet által, a magánosok érdekében teendő jegyzői munkálatokért járó díjakról készített jegyzéket a következőkben állapította meg:

A községi és körjegyzőket, az általuk magánosok érdekében teendő munkálatok s utazásokért a következő díjak illetik:

a.) munkadíj. b.) fuvar- és napi-díj.

I. Munkadíjak.

1.) Hatóságokhoz készített beadványokért:

a.) Egy egyszerű folyamodvány, panaszlevél, kérelem szerkesztése és leírása egy példányban 50 kr.

b.) Ha több példány kívántatik, minden további példány leírásáért 15 kr.

c.) Egy telekkönyvi, tulajdon- vagy zálogjog bekebelezése, vagy törlése iránti kérvény szerkesztése, ha az érték 50 frtig terjed 30 kr,

50—100 frtig 50 kr,

100—300 frtig 80 kr,

300 frton felül 1 frt.

d.) Egy felzet 10 kr.

A c—d tételnél megjegyeztetik, hogy a mennyiben telekkönyvi elbírás tárgyát képező iratok szerkesztése szorosan véve a jegyzői ügykörbe nem tartozik, ha a jegyzők, körjegyzők ilyeneket készítenek, azok hiányos voltából eredő károkért, a magán felekkel szemben teljes kártalanításra vannak kötelezve.

e.) Egy ujoneozási felszámolási kérvény szerkesztése a kellő adatokkal fölszerelve 2 frt.

f.) Hadkötelesek kivételes házassági kérelme, a kellő adatokkal fölszerelve 2 frt.

2.) Okmányok.

g.) Adósevelek, kötelezettségek fennállását, vagy megszűnését elismerő nyilatkozatok, meghatalmazások s általában minden egyoldalú akaratnyilvánítást tartalmazó okiratok ha az érték

50 frtig terjed 30 kr.

50—100 frtig 50 kr,

100—300 frtig 70 kr,

300 frton felül 1 frt.

h.) Hagyatéki leltár felvétel, a szükséges adatokkal és haláleset felvétellel együtt, ha a hagyaték értéke

50 frtig terjed 50 kr,

50—100 frtig 80 kr,

100—300 frtig 1 frt,

300—800 frtig 1 frt 50 kr.

2000 forinton felül minden kétezzer utáú 50 krral több.

i.) Végrendeletek:

300 frt értékig 1 frt,

300—800 frtig 1 frt 50 kr,

nyomul ez a szájon, orron s bőrlikacsokon át az erekbe, vérbe s nyák közé, hogy a Szénenyt megtalálva onnan kiűzze. Mikor aztán a két ellenség találkozik, elkezdődik a küzdelem, oly hévvel, hogy tűzbe jöven, nagy meleget fejlesztenek. A Szénen csak elégsé által semmisül meg s mint szénsav a vérrel ismét a tüdőbe kerülve a kilehelt levegővel a testből kiválik.

Az ember az eledelben süritett gázanyagokat élvez, a légzés által pedig beszívja azokat. De szükség van Légenyre, melyet a növényekből és husból kap, azért, hogy hust nyerjen. S szüksége van nagy melege azért, hogy általa a szilárd tápanyagokat gázokká változtassa. Az emberit testet fűteni kell. Erre való az ételekben felvett Szénen és a beszítt Éleny, mely a Szénenyt elégeti. A táplálkozás titka tehát a szilárd tápanyagoknak gázokká változtatásában áll, hogy ezek a különböző csatornában lassanként ismét szilárd részecské váljanak. A mi gázzá nem változhatik a testből kiválasztatik s a növényeket táplálja. Az ember által kilehelt szénsavat mohón szívják fel a falevelek. A Szénenből levél, fa s gyümölcs képződnek. A szénsavban jelenlevő Élenyt pedig a levelek lehellik ki, hogy vele az emberit testet éltessék. Az ember eszik körtét, spargát vagy burgonyát. Ezek több vagy kevesebb Légenyt tartalmaznak, melyből a hus, izom, nyirkedő nyek képződnek. De tartalmaznak sok Szénenyt is. Az ember ezt mint szükségtelent kileheli és lehelével táplálja a körtefát. Az ember tehát a körtében saját leheletének gyümölcsét élvezi. Ép így táplálja az ember a kiválasztott cseppfolyós és szilárd tápanyagokkal szántóföldjét, melyről aztán új gyümölcsöket arathat. Ez az élet körforgása. Örökös adás-vevés; egymásért való munka; kölcsönös fentartás!

(Vége köv.)

800 frton felül 2 frt.
k.) Hivatalos bizonyítvány 30 kr.
l.) Mezei kártérítési kiállítás becsülvél 25 kr.
m.) Lólevél és marhalevél kiállítási díja darabonként 5 kr.
Lólevél és marhalevél hátlapjára irandó — és a tulajdonjognak átruházását bizonyító — záradékolás díja, darabonként 3 kr.
(Földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteri körrendeletek 4220—1875. és 12,635—1879.)
Lólevél és marhalevél egészségi záradékolásáért díj nem jár.

n.) A földmívelés-, ipar és kereskedelemügyi miniszter 15,826—1885. számú rendeletével szén, jűh, kecskére életbe léptetett 1 kros marhalevelek kiállítási díja, a marhalevelek minden darabja után 5 kr.

Ezen marhalevelekre vezetett átruházási záradék díja — a marhalevelek minden darabja után 3 kr.

o.) Földrészlet eldarabolásához szükséges vázrajz egy példányban, az eldarabolandó részletek száma 5-nél nem több 50 kr.

p.) Ingó és ingatlan dolog felett kötött adás-vevési szerződések, vállalkozási s más jogügyletek felett kötött két oldalú szerződések:

50 frt értékig	50 kr.
50—100 frtig	70 kr.
100—300 frtig	80 kr.
300—800 frtig	1 frt.
azon felül	1 frt 50 kr.

q.) Osztályos egyezségek, melyeknek tárgyát teleklönyvileg fölvetett ingatlanok képezik:

50 frt értékig	50 kr.
50—100 frtig	80 kr.
100—300 frtig	1 frt.
300—800 frtig	1 frt 50 kr.
800 frton felül	2 frt 50 kr.

II.) Napi- és fuvardíjak.

A községi és körjegyzőket, azon község területén melyben laknak, napi- és fuvarbér nem illeti, a község területén kívül való utazások alkalmával pedig napi és fuvardíjat csak akkor számíthatnak fel, ha a magán fél érdekeiben távozásuk okvetlenül szükséges volt. Ilyen utazások alkalmával felszámíthatnak:

a.) Egy egész napi díjban 2 frtot.
b.) Fuvardíjban kilométerenként 15 krt.

Ezen itt megállapított díjakban a bélyeg kiadások nem foglaltatnak, azok alatt csupán a teljesítendő munka díjai értetnek.

Ezen díjszabás, a megye területén kihirdetendő, minden községi- és körjegyzőnél s község-házánál nyilvános helyre kifüggesztendő. Kötelesek lesznek az illető jegyzők, munkadíjaik felszámításánál az ebben foglalt tételekhez alkalmazkodni, mert ellen esetben cselekvényük zsarolásnak tekintetik, s mint ilyen a büntető törvény szerint fenyítettik.

Különfélék.

* Igazságügyi magyar miniszterre nevezetett ki Fabinyi Teofil kir. curiai tanácselnök. Méltó utódja lenne a „polgár miniszternek“ Pauler Tivadarnak? azt az idő fogja megmutatni.

* Vasutunk érdekében megénköl egy számos tagból álló küldöttség utazott Budapestre f. hó 17-én, a küldöttség a belügyi, közmunka és közlekedésiügyi és a miniszterelnöknél kérnek kihallgatást, városunkat polgármester Gencsy Sándor és nagytisztelő Nagy László esperes urak képviselték.

* Nagyságos Péchy Mihály huszár honvéd őrnagy ur a napokban czikói jóságára utaztában városunkon menve keresztül meglátogatta régi barátját sz. szolnoki esperes t. Nagy László urat. Ez alkalommal a beszélgetés fonálán felmerülvén a czikói maroknyi magyarság és az ottani kicsiny ev. ref. egyház ügye, az őrnagy ur jelezvén, hogy a jövő 1887-ik éven kezdve lakását — legalább a nyári évad alatt — Czikóra szándékozik áttenni, úgy a maga, mint fennkelt szellemű neje gróf Degenfeld Marie ő méltósága nevében kijelentette, hogy ha nevezett községben a tanítói állomás úgy szerveztetnék, hogy egy okleveles s ennél fogva hivatalának megfelelő tanító volna beállítható: kész a tanító fizetéséhez évenként az ő és kedves neje egész életén át 100 mond száz forinttal járulni; sőt azt is kijelentette, hogy e javadalmazás iránt végrendeletileg is intézkedni fognak. Ez ajánlatnak a szervezendő díjlevélbe leendő felvételére a nagyságos őrnagy ur esperes barátját fel is hatalmazta. A magyar nemzetiség, nevelés ügy és ref. egyház nevében fogadják itt is legbensőbb köszönetünket.

* Elfogadott új szindarab. A nemzeti színház dráma bíráló bizottsága előadásra elfogadta br. Bánffy Györgynek „Kristóffy 78“ című egy felvonásos vigjátékát.

* Papválasztás. Folyó hó 16-án Kémeren az összes beadott szavazatokkal Vincze Ödön makói ref. segéd lelkész választatott meg lelkésznek.

* Névváltoztatás. Roth Bernát sz.-somlyói illetőségű a m. kir. III. számú csendőrkörlet állományába tartozó csendőr vezetéke nevének „Szilágyi“-ra kért átváltoztatása, f. évi 26160. számú belügyminiszteri rendelettel megengedett.

* A hivatalos lapból. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, Schreiber Kornélia, zilahi állami felső-leány iskolai igazgató-tanítónő, jelenl állásában végleg megerősítette.

* Alapszabály megerősítés. A szilágyi-csehi dal-egylet alapszabályai, a m. kir. belügyminiszterium által f. évi 26103. sz. alatt a bemutatási záradékkal ellátattak.

— Országgyűlési képviselő választók névjegyzékének kiigazítása. A megyei központi választmány határozata folytán az országgyűlési képviselő választók 1887. évben érvényesül birandó névjegyzékének kiigazítása elrendeltetett. Kiigazító küldöttségül a sz.-som-

lyói r. t. városból, — a perecseni és s.-ujlaki körjegyzőségekből alakított csoportba elnökké Somogyi Kálmán, h. elnökké Bartha Endre, küldöttségi tagokká Virág Lajos, Ruszka István, póttagokká Gáspár János és Ungur János választattak meg. — Küldöttségi elnök által a névjegyzék összeállítása és kiigazítására határidőként és pedig Sz.-Somlyó városban a városi tanácssteremben 1886. május hó 26-ik napjának d. e. 9 órája, — S.-Ujlak községbe a község házához május 27-én d. e. 9 óra, — Perecsen községbe pedig a község házához május hó 29-ik napjának d. e. 9 órája tűzetett ki.

— Közgűlés. A helybeli műkedvelő társulat ez évi május hó 16-án d. e. 11 órakor Réner Albert elnök vezetése mellett a színház nagy termében rendkívüli közgűlést tartott, a mikor is az újonnan készített alapszabályokba a belügyminiszterium által megrendelt módosítások vétettek be — s ezen szabályzatnak három példányban kiállítása s a jelzett miniszteriumhoz felterjesztésével az igazgató bízott meg.

— Tanköteles gyermekek. A tanköteles gyermekek összeírása az 1886—87. tanévre városunkban befejeztetett. Az eredmény következő: rom. kath. 6—12 éves fű 79, leány 72, 13—15 éves fű 35, leány 19, összesen 205. — Év. ref. 6—12 éves fű 62, leány 52, 13—15 éves fű 31, leány 24, összesen 169. — Gör. kath. 6—12 éves fű 33, leány 27, 13—15 éves fű 9, leány 5, összesen 74. — Mózes vallású 6—12 éves fű 59, leány 58, 13—15 éves fű 20, leány 31, összesen 168. Az egész összeg 616. — Nemzetiség szerint magyar 542, román 74. Az összes tankötelesek közül más községben tanul 12, ismeretlen helyre távozott 2, iparos tanácson 12.

* Beküldetett. Van-e tudomása az illetékes pénzügyőri biztosságnak, avagy a szatmári m. kir. pénzügyigazgatóságnak arról, hogy a Lang Mor és fia kezelese alatt álló sz.-somlyói dohány-nagyfőzde és bélyegáruda éppen kerek három napon át volt a község orra előtt becsukva? Avagy talán odáig jutottunk, hogy izraelita atyáinkfiainak már minden szabad? Hiszen a mint tudjuk a nagy-főzsdék tulajdonosainak csakis három napon át engedték meg az, hogy üzletük zárva maradjon; — a három főünnep első napjain, — máskor soha — avagy talán a zsidó-lakodalmat is felvették negyedik főünnepnek? Ha ez így van, úgy neunsókára megérjük azt az időt, hogy jordan uraimék minket emancipálnak vissza oda, a hol nem régen — még ők voltak.

* Ez is beküldetett. Nagy licitatio volt a V. M. csód alá került kereskedő lakásán, rá került a sor két schiffonéra is, kikiáltási ár 30 frt, egyik „árverési hyena“ kíváncsiára azonban extra licitaltatott a két értékes butor darab, és pedig 15 frt kikiáltási árban, mire a külön árverés kéré igér 10 florent, a licitatio tovább folyik egész a 14 frt 99 krig, a mikor az illető megreszkíroz még 1 krajczárt és megígéri a 15 forintot, leülik a dobót. szőlítják a vevőt, de az nem jelentkezik, végén nyakon eszik, de ő tagadja, hogy rákicált volna, erre az árverelő bíró eltiltja az ípét a valóbbi árverelestől, de az viszont kijelenti, hogy neki így meg amugy joga van tovább is árverelni, és henczegő fellépésével provocálja a bírót, hogy az árverelés színhelyéről eltovábbíttassék, ki is lett arra a rendelet azonnal adva és felhivatott a „rendnek őre“ — mikép Veisz Ignác urat — így hívják az amicét — kikiáltoltsa, azonban az nem lévén hozzá szokva a kiadott rendelet pontos teljesítéséhez (mert ez eltérő lenne a rendtől, melynek őre) egy darabig vonakodott a parancsot teljesíteni, de minthogy nem közizagatási parancs volt, kénytelen volt engedelmessédni, és Veisz urat szépen átszupolta — az ajtó küszöbön. — Lett aztán rémület izraelben, elannyira, hogy az összes zsidóság — egy másik krakeller zsidónak, — a ki Csengeri Mór névre figyel „Wei geschrien!“ kiabálása tüntetve hagyta el az árverelés színhelyét, mert bűnös merényletet láttak a bírói eljárásban, és talán már azon a ponton állottak, hogy deputatiót küldjenek a Fabinyi Teofil ténsurhoz, a midőn mégis meggondolták magukat és egy kevés idő múlva már ismét színtülig telt meg zsidósággal az árverési hely sőt maga a tüntetést provocáló Csengeri is megjelent. Meg kell még jegyeznünk, hogy Weisz ugyanazonos személy azon uri egyéniséggel, kinek a városi képviselő nem adott települési engedélyt és ipar engedélyt, dacára ennek azonban, mint a fáma beszéli — kávémérő üzletét megnyitotta — hja! „röndnek muszáj lönnöni.“

— Zászlószentelés. A helybeli eszmadia és szíjgyártó ipartársulat temetkezési gyűszobogójának felszentelése folyó évi június hó 3-ik napjára tűzetett ki. Az ünnepélyesség részletesebb sorrendjét jövő számunkban adjuk. A felszentelést társas vacsorával egybekötött zártkörű táncvizigalom követendi. A meghívók még e hét folyamán küldetnek szét.

— A zoványi fürdő — mint illetékes kutforrásból tudjuk — e hó 23-án fog ünnepélyesen megnyitni és az üdülni vágyó község használatára átadani. — Reméljük, hogy Jelinek bérő mindent el fog követni a község igényéinek kielégítésére. Közlebről tüzetesebben foglalkozunk a jőnevű fürdőhelyiségről és annak berendezéséről.

* A nagy-bánya-zsibó-deézi vasut vonalának nyomjelzését az északkeleti vasut mérnökei megkezdték.

* Nyilvánossági jog. A vallás és közoktatásügyi miniszterium a n.-bányai főgymnasiumot újból nyilvánossági joggal ruházta fel.

* Az egyetemről. Tanár: Kérem, mondjon uraságod egy tárgyas ígét. Jelölt: Szeretem a bort. Tanár: Ugyan kérem, valami poetikusabbat. Jelölt (rövid gondolkodás után): Szeretem a leányt.

* A katonák özvegyeinek és árváinak ellátásáról a honvédelmi miniszter, a népfelkelési törvényjavaslat tárgyalása után, törvényjavaslatot szándékozik benyújtani a törvényhozáshoz. Rég érzett hiány lesz ez által pótolva, különösen a népfelkelési törvény életbe léptetése folytán; mert sok családapának meg fogja szüntetni aggodalmait.

— Zilah herceg — Zilahon. Nagy plakátok hirdették a mult hét szombatján a „Zilah herceg“ színre hozatalát, törte magát apraja-nagyja, hogy szín-

ről-színre láthasson egy zilah herceget, azonban quel malheur! Egy furfangos fcsenhs lefoglalta az a gyonmüpartolt társulat azon esti kassa bevétele és horrendum dictu! még nem csak az abonenseket nem engedte rendes bérleti jegyeikkel az előadásra, hanem még a sajtó képviselője, a rendőri közeg stb. tisztelőjegyes méltóságok is csak úgy jutottak be Thaliának a justitia cörberusai által őrzött templomába, ha előbb a salláriumot lefizetik. — A kíváncsiság azonban mindenen felett győzött és a nagyérdemű közönség felülemelkedvén K. fiskális urnak tulbuzgalmas eljárásán, színtülig tölté meg a néző tér tágas helyiségét, úgy hogy a falak már tágulni kezdtek. — Haj de csak most jó még a java! Az előadás kezdetének jelöl megcsóvál a csemettyü és a függöny felgördül — általános meglepetésre előáll az igazgató, és előadván a kassabeli pechet a rámutatván a magának mosolygó fiskálisra, — kijelenti, hogy bizony már ma nem leszen előadás, és ki-kí visszaveheti pénzét a kassánál — ha ugyan visszakapja. — Lón erre nagy zugás, tolongás, zürzavar, a milyent még Zilah város nem látott, egymás háttán tolongtak a hercegi kassához, visszakövetelvén a piezulákat és fenyegetve a fiskális urat. És ő? Ő sietett megugrani. — Jellemző, hogy a „Szilágy“ lapársunk ezt az egész históriát laconice „czuuar inczidensnek“ nevezi. — Czudar biz a!

* Harpagon. Egy fősvény embert üzlettársa meglátogatta és bámulva látta, hogy az öreg legyet fog, a czukor-szelenczébe teszi és födelét hirtelen lecsatantja. Mit mivel? kérdezé a vendég. — Csitt! suttagá a fősvény. Arról akarok meggyőződni, vajjon inasom nem lop-e czukrot.

— Furcaság. Egy meghívóban olvassuk: „Szívesen látjuk Róza és Jakab gyermekeink f. hó 32-én délután a saját házunkban tartandó esküvőjükre. Grünfetz Mórész és neje.“ — Az egészben különben mégis dicsérendő, hogy magyar nyelven van szerkesztve.

* Virágokat pohárban tartani. Általában el van terjedve az a szokás, hogy levágott virágokat, a szoba feldíszítése és illatozása czéljából, vízzel telt pohár, váza vagy egyéb edényben tartogatnak. Csakhogy az ily víz igen gyorsan megromlik, mi által nemcsak kellemetlen szagot terjeszt, hanem a benne levő virág üdőségét is megtámadja s gyorsabb enyészetüket idézi elő. Ha azonban az ily vízben néhány darab faszenet tartunk, úgy a víz sem romlik meg oly gyorsan s a virágok üdősége is tovább tart.

* A virágok és a vakondtúrás. Egészen tisztességes azoknak száma, kik virágaiknak egy kis vakondtúrás földdel szeretnek kedveskedni azon édes hiszemben, hogy ezzel azoknak használnak. Pedig hitük téves, mert ha nem is akarjuk azt állítani, hogy az ilyen turt föld tán teljesen kiélt és rozsvolna; de azt egész biztosan elmondhatjuk, hogy a jó korhadat erdei föld sokkal több növényi tápanyagot tartalmaz, mintsem bármily szép fekete színű s apró turás föld. Azonkívül vakond által turt földnél még arra is vigyázzunk, hogy férgek, bábuk és álcákkal tele ne legyenek s azért használat előtt tanácsos azt forró vízzel leönteni.

* Tarkaságok. Halotttkémi bölcsesség. Egy falusi halotttkém, a halottvizsgálati jegyzőkönyv azon kérdő pontját, hogy az elhaltat „melyik orvos gyógykezelte?“ rendszerint ezzel töltötte ki „magától holt meg.“ — Hitelező: Akar-e fizetni vagy nem? Utoljára kérem. Jogász: Na hála istennek, hogy végre is belátja, miszerint ennek az örökös kérdésnek, egyszer csak végének kell szakadnia. — Egy fiatal asszony levelelő. Végül tudatom veled kedves férjem, miszerint mindnyájan egészségesek vagyunk, sőt Pistuka már képes a lépcsőkön is lecsuszni. Ugyanezt remélve téled, csókol Erzsikéd. — Korai ismeret. Hittanár: A ki jámbor és jót tesz, az a menyországba jut. Tehát mond meg Béla, hogy mi történik azzal, a ki gonoszát tesz? Béla: (egy ügyvéd fia.) Azt az apám fogja védelmezni. — Előrelátás. „Mit, ön egy szerelmes verset ír? Hát szerelmes ön?“ „Épeneleggel nem; hanem tartok tőle, hogy mikorára az leszek, már nem volnék képes arra.“ — Kétes értékű becsülés. Anya: Nem vagyok képes felfogni, hogy jóformán egy egész hónapon távol tudsz lenni a férjedtől. Leány: Oh kedves anyám, hogy miért teszem ezt, meg van reá okom. Ugyanis a férjem csak akkor tud becsülni, ha távol vagyok!

* A cifra papírok tekintélye a keleten. Egyik angol lapban érdekes történetek beszél el egy ezredes, ki egy másik ur társaságában Keletet beutazta. Mikor Jaffában kikötöttek, hogy onnan Jeruzsálemba menjenek, a parton egy török tiszt állt, ki az utleveleket vizsgálta. Fog ezredes kísérfője, Murray egy írást mutatott elő, melynek ugyan nem volt utlevél formája, melyet azonban a tiszt elejétől végig átolvasott, s aztán mint teljesen rendben levőt, mely meghajlással visszaadta. Mikor távoztak, az ezredes előkérte az utlevelet. Murray meg is mutatta (lejár tűzbiztosítási bárca volt) s nagy nyugalommal így szólott: „Egészen olyan, mintha utlevél volna, van rajta aláírás, pecsét és amerikai sas. Mi egyebet kívánhatnak ezek a pogányok? Hisz úgy se tudják elolvasni. Én ugyan soh'sem utazom eféle bárca nélkül.“ Hasonló kalandja volt az ezredesnek Szmírnában. Holmija közt volt egy pompás damaszks kard is, melyet 6000 frankon vásárolt, s mely ugy szemet szurt a török tisztnek, hogy átadja egy őrnak, a ki azzal eltávozott, míg a tiszt az ezredest az ajtónál fentartotta. Az angol tisztában volt, hogy a kardja soh'sem kerül meg, ha egyszer szem elől elveszti. Kérte hát vissza, de hasztalan. Ekkor előhuzta tűzbiztonsági bárcaját, melyen ott pompázott egy kiterjesztett szárnyu sas, s a vignettre mutatva, elkezdett kegyetlenül gesztikulálni s francziál és angolul káromkodni. A török végre átvette az írást, nagy buzgalommal megszemlélte, s úgy tett mintha most jönné az ügyvel tisztába. Visszahívta az őrt s az ezredesnek a kardot roppant bocsánat-kérések közt visszaadta, a jelenetet szemlélő angolok azt hiték, hogy meg kell a nevetéstől pukkadniok.

* A postatakarékpénztárról ujabbban a következők jöttek tudomásunkra, amiket a közönség kedvéért a következőkben hozunk köztudomásra. A legkisebb betét 50 kr ugyan, de aki ezt sem tudná előteremteni s még is akar takarítani, vehet 5 kr-ért a postán egy takarékkártyát, amelyre addig ragaszthat 5 krajczáros postabélyeget, míg azok értéke 50 kr lesz, amikor azután a kártyák könyvecskével cserélhetők fel. Ez által még a legszegényebb osztály is takaríthat.

* Újévi újdonságul elmondunk olvasóinknak néhány érdekes dolgot. Ilyenek a következők. Az 1886-dik év közönséges év lesz, azaz 365 nappól fog állani 52 vasárnap. A változó ünnepek közül husvét április hó 25-re, pünkösd június hó 13-ra esik. A farsang január hó 6-tól kezdődőleg tart március hó 9-ig, tehát 62 napig. Az ugynevezett uralkodó bolygó ez évben Merkúr lesz. Fogynak csak kettő lesz napban: egy gyűrű alakú március hó 5-én, és egy teljes augusztus hó 26-án. Mi azonban egyiket sem fogjuk látni. A holdban ez évben nem lesz fogyatkozás.

CSARNOK

Egyről-másról.

— Heti karczolat. —

(J.) Egy esemény nélküli meddő hét!
Az, hogy egy szép éjjel betörés történt az órák boltba, — mindennapi dolog.

Olvassa el csak valaki azt a statisztikai kimutatást a különfélek között, mely a kisebb-nagyobb lopások, fel- és betörések mult évi ügyforgalmát tárja elénk, úgy senkit sem fog meglepni, ha az év első hetében már 1 iktatói számot kapott az első tolvaj ténykedés, melynek elintézési rovatában valószínűleg ez fog állani: „a tettest kinyomozni nem lehetett.”

*

Az pedig nem is az újdonság, hanem a curiositás jellegével bír, hogy városunk polgármestere ily czimezés alatt kapott levelet:

„Dem Herrn Eisenbahn-Stations-Chef in Szilágy-Somlyó (Ungarn.)

Különbözik ha jól felveszük a dolgot, a mi városnagyonk buzgólkodása és szereplése a vasutgyben nem sokat különbözik egy állomás főnökétől.

*

Az oláh népköltészetnek megyénkben is akadnak lelkes mvelői.

Bariti kezekből magam is kaptam egy mutavány versecskét, melyet valamelyik notárius készített azon alkalomból, midőn Kreutzer adófelügyelő helyébe Zeitlert nevezték ki.

A három soros strophá így hangzik:

„Szó dusz Krutzer.

Ó vinyit Zeitler.

A kuma batye — Teufell“

*

Az is a hét eseménye, hogy a multkor A. és B. — különben jó barátok — erősen összekaptak holmi csekélység felett, és A. rettenetes átkot mondott a B. fejére:

„Legyél kosztos gyerek és kerülj az Arnoldka kezei közé?”

Azóta B.-nek nincs nyugodalma, — fél, hogy az átkot megfogja.

*

Hát szegény Dénes Laczi?

Bizony megjárta nagyon!

Felesége egy iker-pár újdonszülöttel örvendeztette meg a banda mindenesét — dupla vagy semmi! És slágert ütött!

Vajha most már neki is duplán járna ki a léhung, a mikor bandázik.

*

Megbolondult a torony óra is, azaz hogy — elnémult.

Még ez új esztendőben nem hallottunk se órát, sem fertályt ütni, talán kisebb atyafiainak, a fali és zsebbeli órák szomorú sorsán keserege merült néma hallgatásba, mert ezeket egy kétes existenciájú óraművész vette kezelés alá, ki is rendőri protecció alatt a várda szobában üttötte fel műhelyét — mint unatkozó arestáns.

Azóta egy pár száz óra (köztük az enyém is) elmélkedik hallgatag az örök mulandóság felett.

*

Be sok mindenféle is kikerül abból a várda szobából.

Tavaly a vak próféta — na de ez senkinek sem ártott, hanem az idén ez a kópé valósággal az órák élete ellen tör.

Biz ezért a mi rendőrségünk is megérdemelne egy jó órát. — (Talán orrot? Szedő.)

*

Pardon! Nem akarjuk mi a rendőrség érdemeit perhorrescálni, a mi igaz — igaz, hiszen a napokban is megmentette a várost egy rettenetes veszélyes individiumtól — agyonüttetett egy harapós kutyát.

Hiába való volt szép asszony könyörgése, templom járó öreg asszony excommunicálással való fenyegetése, mind nem használt semmit, a szegény „Morgó”-nak át kellett költözni a kutyák — purgatoriumába.

*

Kiürült a második flaskó is.

Adieu! Heti karczolat.

Hirdetések.

182—1885. b. v. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében közhirrre teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbíróság 2577. p. sz. végzésével Márkus Gusztáv felperes részére Domokos P. Ferencz alperes ellen 9 frt 6 kr. költségek erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával lefoglalt és 320 frtra becsült két darab jármás ökörből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2978—885. sz. alatti kiküldetést rendelő végzés folytán M.-Goroszló község házánál leendő eszközzésére az 1886. évi január hó 15. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel meghivatnak. — Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §.-ban irt feltételek mellett lesz fizetendő.

Kelt Sz.-Somlyón, 1886. évi jan. 2. napján.

11.—1—1.

VIRÁG LÁSZLÓ

bir. végrehajtó.

5172—885. közig. szám.

Pályázati hirdetmény.

A zsiói körjegyzői állomás, mely 715 frt évi javadalmazással van egybekötve, üresedésbe jövőn, a választás határnapjául folyó évi február hó 8-ika d. e. 10 óráját Zsió község házához ezennel kitűzöm.

Felhivom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérelmeiket hozzam február hó 1-ig bezárólag beadják, miután a későbbben beérkezetteket tekintetbe venni nem fogom.

Zsióban, 1886. január hó 2.

2.—1—1

BÖLÖNI BÁLINT,

s. szolgabíró.

390.—1885. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbíróság 3110 -885 számú végzése által Gáspár Armin javára Szathmáry Dániel ellen 65 frt tőke, ennek 6% kamatai és eddig összesen 32 frt per-költség erejéig ezennel elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságra lefoglalt és 550 becsült házi butorok és 750 veder borból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3372./885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sz.-Somlyón alperes lakásán leendő eszközzésére 1886. évi január hó 15-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahoz venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-a szerint készpénzben fizetendő.

Kelt Sz.-Somlyó, 1886. évi jan. 1-én.

MÁRKUS GUSZTÁV

6.—1—1.

kir. bir. végrehajtó.

3534—1885. tlkv. sz.

Arverési hirdetmény.

Az adókinestárnak Bordás Juliska férj. Páro Tómané elleni végrehajtási ügyében, a bírói árverés, 91 frt 51 és fél kr. adóhátraléki tőke, ennek a kielégítésig járó 6% kamatai, 4 frt 80 kr végrehajtási, 3 frt 70 kr árverés kérés és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén; határidejéül 1886 február hó 25-ke délután 2 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Hosszumező község házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapíttatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükségesetere a kikiáltási áron alól is, végrehajtást szenvedő Bordás Juliska időközben férjzett Páro Tómanétól a hosszumezői 17 tjkvbeli ingatlanok s tartozékaik együttesen, úgy mint a 17. sz. a. belsőség továbbá a 137., 147. és 155. számú szántó földek 401 frt kikiáltási ár mellett.

Ellenben az 512. sz. a. részlet a végrehaj-

tási zálogjog bekebelezését megelőzőleg a Tatár Péter javára előjegyezve lévén: arra az árverés kiterjeszthető és elrendelhető nem volt.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázotliát készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó ujjabb egy hónap alatt mindenkori 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó-mint letét hivatalnál az ujjabb letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában és a Hosszu-mező községi előljárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1885. decz. 17.

D O B O L Y I,

kir. jbiró.

3.—1—1.

3528—1885. tlkv. sz.

Árverési hirdetmény.

Az adókinestárnak Oáncza György elleni végrehajtási ügyében. a bírói árverés 133 frt 86 kr adóhátraléki tőke, ennek a kielégítésig járó 6% kamatai, 5 frt végrehajtási, 3 frt 70 kr árverés kérés és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén: határidejéül 1886. évi február hó 25-ke délelőtt 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Hosszumező község házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapíttatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alól is, végrehajtást szenvedő Oáncza Györgytől a hosszumezői 63-dik tjkvbeli ingatlanai együttesen úgy mint a 71. szám alatti belsőség a rajtalevő házzal és tartozékaival, továbbá a 67. számú kert, valamint a 312., 314., 326. és 539. sz. a. szántó és kaszáló földek 428 frt 50 kr kikiáltási ár mellett.

Ellenben a 424. sz. a. részlet, mely a vhajtási zálogjog bekebelezését előzőleg a Pap Gligor javára lett előjegyezve nem adatik el.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázotliát készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét melybe a bánatpénz is beszámítandó, ujjabb egy hónap alatt mindenkori 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó-mint letét hivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában és a Hosszumező községi előljárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíróság mint telekkönyvhatóság Szilágy-Somlyón, 1885. decz. 17.

D O B O L Y I,

kir. jbiró.

4.—1—1.

211.—1885. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében közhirrre teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbíróság 3445.—1885. sz. végzésével Brüll Farkas felperes részére Rokonstein Ábrahám alperes ellen 1300 frt tőke ennek 1885. évi október hó 17. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 63 frt 75 kr költségek erejéig ezennel elrendelt végrehajtási alkalmával lefoglalt és 1945 frt 51 kr-ra becsült bolti áru cikkek és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek 3680.—1885. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán Sz.-Somlyón a boltihelyiségben s háznál leendő eszközzésére az 1886. évi január hó 28. s következő napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik s ahoz a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §.-ban irt feltételek mellett lesz fizetendő.

Sz.Somlyó 1886. évi január hó 9.

VIRÁG LÁSZLÓ

bírói végrehajtó.

5.—1.—1.

A szilágy-somlyói nyomda-részvénytársaság. 1886.

CSARNOK

A kanczalista.

— Korrajz. —

Irta: Csillag.

(Folyt. és vége.)

A német az 50-es években is azt tartotta: „Gut begonnen, halb gewonnen!“ E tekintetben Kalotai is bruderezett a némettel.

Gyöngyházi gróf birtokát körül tekinteni, hogy minden talpalatnyi tért ismerjen, — ez volt első dolga Kalotainak, mint új intéző tisztnek.

— Gazda, reggel korán kimegyünk az udvari személyzettel a határra — egy jó háti lovat nyergeltesen számomra — osztja az első parancsot Kalotai.

— Intéző ur kérem alásan! — szólt a gazda, — kidobolták, hogy „lóháton, nyeregben nem szabad senkinek járni“, mert Rózsa Sándort keresik a zsandárok.

Kalotai nem adott semmit sem a dobolásra. Másnap 8 órákor már nagy darabot bejártak a gróf birtokából. Dél felé lovas zsandárokat pillantottak meg a bükkerdő-alyi tábla felé közeledni. Csatárlánczot formáltak Kalotai körül, mindig szűkebb gyűrűt képezve. A zsandár hadnagy egy vén morva felvont fegyverrel czélba véné Kalotait — fején lógott a csákó, kezében reszketett a fegyver, — szentül hitte, hogy Rózsa Sándort csípték meg. Pedig Kalotai Farkast kísérték be a faluba, hol kitűnt a csalódás és Kalotait szabad lábra helyezve tovább mentek.

Este a református pap Jámbor Jónás sietett gratulálni az elfogott intéző tisztnek. — Megköték a barátságot s egyebek közt a pap figyelmeztette, hogy a Réty családdal is ismerkedjék meg. Derék uri ember, kedves házi asszony s egy festői szép leány van a háznál alig 18 éves. A nagyobbik leányt Hermint, egy es. hadnagy vezette oltárhoz pár hóval ezelőtt. Majd ezekkel együtt Angyalosi Sándor névestéjére társaságban elmenni öhajtana.

— Üm, üm! dünnögő Kalotai . . . Hiszen Angyalosihoz meg is vagyok híva, de az a katonatiszt! — mintha kigyó csípte volna meg, összeborzadt . . . Hát ha ez épen Spitzpuber volna? gondolá magában. Aztán hangosan jó kedvvel mondá: elmegyünk; addig Rétyékkal is megismerkedem. . .

Angyalosi Sándornál épen úgy sítit a klárinét, mint 1848-ban . . . A Réty család elébb érkezett meg Sándor estére. Valamivel később Kalotai és a pap egy kocsin szintén megjelentek. — Nem sokkal azután fényes négy lovas hintó robogott be a galambduczos kapun s a mint megállt a ház előtti köröndön, meglepetve látta Kalotai, hogy réme Spitzpuber szállt ki abból fiatal bájos nevével.

A kölesönös bemutatztatások után tovább folyt a táncz, csendült a pohár . . . Spitzpuber igen leereszkedő volt a társaság minden tagja iránt.

A tágas ebédlőben asztal terítéssel foglalkoztak. Az ajtóban egy hajdu Angyalosinak valami írást adott át, melyen írva volt szálkás betűkkel: „Szökevény nyomoztatik 22—23 éves, magas termet, bajusztalan, szakáltalan, kék szem, szabályos orr, — igazi néven x. Farkas, sz. megyéből, a harmadik honvéd zászlóaljnál szolgált 1848-ban a fegyver letételig“ stb.

Ez ő! . . . sziszezi Angyalosi s azzal a czédulát zsebre dugta s mintha mi sem történt volna, magas kedvet mutatott.

Vacsora alatt a köszöntők hosszú sorában Kalotai is poharat üritett — éltette a magyar hazát! . . . A gyújtó beszédre szünni nem akaró éljen verte a padlást, maga Spitzpuber is „Hoch“-ot nyávogott.

A szünóra alatt Angyalosi felkeresvén nejét és Spitzpubernét, kipuhatolta, ha nincs-e valami lajstrom Spitzpuber zsebében — táskájában?

Biz a volt — és Spitzpuberné Angyalosiné kérésére, ki egyetlen lelki barátja volt, kikajtatja a sok közül épen azt, a melyben ott állt x. Farkas neve is.

Néhány pillanat alatt a név ki lett törölve.

Hasztalan keresték a szökevényt; a lista vak volt.

* * *

Milyen szép ifjunak lenni! . . . Tietek az élet, az öröm, a remény! . . . Nektek virággal kedveskedik a mező . . . titeket glóriával vesz körül az elismerés. . . értetek lángol a szerelem . . . rátok bizza jövőjét a nemzet, egy hon, a az emberiség! . . .

Alig lehet egyebet mondani Kalotait látva, ki 1854-ig teljes odaadással csüngött az anyatermészet kebelén s azontul is legkedvesebb barátjával tartott a földdel . . .

1855-ben szabad volt az út a kedves szülőföld felé. El is indult felkeresni drága emlékeit majdnem hét évig tartott bujdosás után.

Otthon gyászoló testvérek ölelték a hazatértet. Az apa régen nyugszik családi sírboltjában. Endre hű testvérét is hant borítja szereteti sorában.

Ennyi fájdalomra balzsam kellett. Töltött is a Gondviselés, ki nem fogyott tárházából! Nem sok idő múlva keblére tűzte az egykori játszótársat, imádottságát, kit ma is „kedves barátnénak“ nevez.

És e „kedves barátné“, a szeretettel párosult türelem mintaképe kedves Farkasának, már 60-ik évébe lépő gondos férjének, ha kell bort, ha kell pipát, dohányt, ha úgy kívánja éjjel után is, mint virasztó csillag, édes örömet nyújt. Kiszolgálja hiven az egykori kanczalistát, anyu portupés honvéd hadnagyot, volt ispánt, ellenőrt, intéző tisztet.

Eljenek sokáig!

Hirdetések.

353.—1885. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbírósnak 3144.—1885. számú végzése által Barber Henrik és fiai javára Nass József és neje ellen 244 frt tőke, ennek 1885. évi szeptember hó 30 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt 80 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 531 frt 34 kr-ra becsült. készruháik és vászonnemüekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3220—1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sz.-Somlyón, alperes üzletében leendő eszközésére 1886. év május hó 21-én d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Sz.-Somlyón, 1886. évi május hó 9-én.

MÁRKUS GUSZTÁV,
kir. bír. végrehajtó.

71.—1—1.

68—1886. p. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó közhirrre teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbírósnak 699.—1886. sz. alatti végzése alapján Kálló Lajos részére Smeták Ferencz sz.-somlyói lakos ellen 150 frt tőke, ennek 1886. évi január hó 9-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 76 kr. költségek erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával lefoglalt és 710 fitra becsült lovak, szekerek, 100 m. mázsa olaj pogácsa és 31 ezer égetett téglából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1018.—886. sz. alatti kiküldő végzés folytán a helyszínén Sz.-Somlyón 1886. évi május hó 25-ik, Perecsenben leendő eszközésére 1886. évi május hó 26-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik, s ahhoz a venni szándékozók az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai hivatkozással meghívatalnak.

Kelt Sz.-Somlyón. 1886. május 9.

VIRÁG LÁSZLÓ,
kir. bvégrehajtó.

70.—1—1.

237—1886. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény.

A kisbirtokosok országos földhitelintézetének Márton László elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 258 frt 24 kr. tőke, annak 1884. évi december hó 31-től járó 6% kamatai, 19 frt 75 kr. perbeli, 19 frt 30 kr. végrehajtási, 9 frt 10 kr. árverés kérdési és a további költségek, továbbá a csatlakozott végrehajtó Orosz Vasalikkáné 23 frt költség követelése s jár. erejéig ezennel elrendeltetvén: határidejűl 1886. évi június hó 8-ika d. e. 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Perecsen község házához kitűztetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapíthatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alól is, végrehajtást szenvedő Márton Lászlónak a saját nevében álló, valamint a neje Mátya Juliánára átiratott következő ingatlanai tározékköstől, a. m. a perecseni 278. tjkvben 349. sz. a. bejegyzett kunyhó és szántó belsőségben, továbbá a 960. számú dőzsmás szőlő, ugy a perecseni 401. és 744. számú dőzsmás szőlő, valamint a perecseni 401. és 590. tjkvben felvett 1196, 1296, 1865, 2137, 2202, 2512, 2755, 3231, 3411/a, 3419, 1645, 1848, 2167, 2878, 1400, 2858, és 2866. sz. a. külső földeknek megfelelőleg öt földtulóiban lévő tagbirtokok együttesen 983 frt kikiáltási ár mellett.

II. Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár tizszázötödét készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét, a leütéstől egy, a másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó-mint letétbivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában és a Perecsen községi előjáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1886. márczius 26-án.

DOBOLYI,
kir. járásbíró.

72—1—1

A szilágy-somlyói nyomda-részvénytársaság. 1886.